

fondmedicinen

Alkemisterna drömde om att göra guld. August Strindberg hörde till dem som trodde sig vara hemligheten på spåren. Men det stannade vid fantasier. Guldfabrikation på konstlad väg är och torde förbli en utopi.

På samma sätt har många inom medicinen värld velat producera ett läkemedel som hjälper mot alla sjukdomar. Tanken är i och för sig värd respekt. Tänk om man kunde åstadkomma en medicin som gjorde den fete smal och den magre frodig, som lika smärtfritt botade huvudvärk och nageltrång, reumatism och tarmvred, förstoppning och diarré. Men inte heller den drömmen lär förverkligas, låt vara att THX-preparatets mest hänförliga apologeter tycks tro att mirakelmedicinen redan är kött och blod eller i varje fall bräss.

Mot den bakgrunden är det som hänt inom svensk politik de senaste åren desto mera remarkabelt.

För några år sedan förfasade sig socialdemokraterna väldeliga över vissa branschers sk övervinster. Det var någonting helt oacceptabelt, en farsot som med alla till buds stående medel måste angripas. Beprövade injektioner befanns emellertid vara ineffektiva på grund av att bakterierna hunnit bli resistenta. Därför tillkallades dr Rudolf Meidner. Och så, han fann botemedlet – löntagarfonder. Med klang och jubel inmundigades de välsmakande dropparna av LO:s kongressombud 1976. Interfolierade av sura grimaser svaldes samtidigt samma medicin av de socialdemokratiska valstrategerna. De fann den enbart besk.

Nu är "övervinster" ett minne blott, ett medikament i nostalgins drömtillvaro. Nu är

det snarast fråga om "undervinster", ehuru det begreppet sällan används. Nu har näringslivet på tok för låg lönsamhet. Pengarna räcker inte till de nödvändiga investeringarna. Övergödningen har övergått i undernäring.

I det läget kommer socialdemokraterna med sin revolutionerande, nygamla innovation. Det botemedel man tidigare med frenesi rekommenderat mot övervinster skall nu intas mot den motsatta sjukdomen, undervinster. Friskhetsintyg utfärdas efter kuren.

En värld är slagen med häpnad. Visserligen har diverse former av fonder diskuterats i ett antal andra länder. Men där har de alltid förknippats med individuella andelar. Och framför allt – där har det aldrig gjorts gällande att ett fondsystem skulle kunna hjälpa mot helt motsatta krämpor.

Många frågar sig varför ingen tidigare uppfunnit denna undergörande medicin. Förklaringen måste vara den att ingen före socialdemokraterna trängt tillräckligt djupt ner i den marxistiska läkemedelsforskningen.

Nobelstiftelsen har fått ett oväntat bryderi på halsen. Skall dr Meidner och hans uttolkare – den senaste presenterade brygden är

som alla vet endast ett ytterligare något kryddat hopkok på det gamla receptet – få medicinpriset eller ekonomipriset? Eller båda? Pengarna behövs kanske i nästa valrörelse.

Har då denna universalmedicin inga nackdelar? Allt är ju ändå inte guld som glimmar.

Jo, en del socialdemokrater medger att den på sikt kan leda till ett helt annat och socialistiskt samhällssystem. Andra anser dock att det är just det som är det fina i kråksången. Inte nog med att sjukdomarna botas. Hela samhällskroppen blir som en ny människa.

Fondmedicinens enda skavank är väl att den ännu inte fått ett riktigt träffande namn. Upphovsmannen dr Meidner tycks ju ha återvänt till sitt vetenskapliga elfenbentorn och intesserar sig antagligen ganska litet för vad som sker med hans uppfinning. Uttrycket Meidner-fonder låter följaktligen en smula nattståndet och är dessutom politiskt belastat. En förutsättning för att det nya läkemedlet skall bli den framgång dess anhängare hoppas på är givetvis att det marknadsförs professionellt. Då krävs en benämning som är adekvat och slående.

Varför inte Salve Kvack?

Matti Häggström